

Fogadás a Minisztertanácson Josip Broz Tito elvtárs tiszteletére

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége és az RNK Minisztertanácsa vasárnap este nagy fogadást adott a Minisztertanács palotájában Josip Broz-Titonak, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnökének tiszteletére.

A fogadáson részt vett: Josip Broz-Tito elnök és felesége, Edvard Kardelj, a Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnöke és felesége, Koca Popovics külügyminiszter és felesége Mijalko Todorovics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagja, Jakov Blazevics, a Horvát Népköztársaság Végrehajtó Tanácsának elnöke és Tito elnök kíséretének többi személyisége.

Résztvett a fogadáson Gh. Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Mihail Sadoveanu akadémikus, Gh. Apostol, Emil Bodnăras hadseregtábornok, P. Borilă, N. Ceausescu, I. Chisineschi, Miron Constantinescu, Al. Drăghici, Mogorós Sándor, D. Coliu, L. Răutu, L. Sălăjan vezérrezdes, I. Cozma, Fazekas János; Al. Birlădeanu, S. Bughici és Gh. Hossu, a Minisztertanács alelnökei, Gr. Preoteasa külügyminiszter, dr. C. I. Parhon akadémikus, professor, Traian Săvulescu akadémikus, professor, N. Guină, az RNK nagykövete a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságban, az RMP KV tagjai, miniszterek, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, tudósok, műve-

szek, fegyveres erőink több tábornoka és magasrangú tisztje, román és külföldi újságírók, a fővárosi vállalatok számos elnöke.

Jelen voltak a bukaresti diplomáciai képviselők vezetői is.

A jelenlévők hosszas tapsal fogadták Josip Broz-Tito elnököt és kíséretét.

Felhangzott a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság és az RNK himnusz.

A fogadás meleg, baráti légkörben zajlott le.

Chivu Stoica és Josip Broz-Tito pohárköszöntőt mondott a román és jugoszláv nép együttműködésének és testvériségének további megerősödésére.

Chivu Stoica elvtárs pohárköszöntője

Kedves Tito elvtárs!

Kedves vendégeink!

Kifejezésre szeretném juttatni, milyen örömmel és meleg baráti érzelmekkel üdvözlö a román kormány és a román nép az Önök látogatását a Román Népköztársaságban.

Meggyőződésünk, hogy ez a látogatás, csakugy, mint a Román Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság sokoldalú együttműködésének megerősítésére irányuló őszinte, baráti megbeszéléseink arról tanuszkodnak, hogy népeink testvéris, baráti kapcsolatai áldásos fejlődésük újabb szakaszába léptek.

Mi mindent meg fogunk tenni, hogy megerősítsük és tovább fejlesszük a Román Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság tartós kapcsolatait, őszinte együttműködését és megingathatatlan barátságát. Népeinknek sok közös hagyományuk van; egyesít bennünket az a vér, amelyet hosszú, közös harcainkban nemzeti függetlenségükért, szabadságukért ontottak népeink. És ezt a barátságot ma megacélozzák a legmagasabb célok, amelyeket népeink hányattott történelmük során valaha is maguk elé tűztek: a szocialista társadalom megteremtése és a népek közti béke minden időkre való megőrzése.

Emelem poharam az Ön egészségére, szeretett Tito elvtárs és tiszta szívből erő, egészséget kívánok Önnek munkásságához, teljes sikert kívánok a jugoszláv kormányának és a Jugoszláv Kommunista Szövetségének hazájuk fejlesztéséhez és felvirágoztatásához, a béke és a szocializmus javára.

Emelem poharam felesége, Jovanka Broz elvtársnő egészségére, Kardelj és Popovics elvtársak és feleségeik, Todorovics és Blazevics elvtársak és a többi kedves vendégünk egészségére.

Örökké éljen a román nép és a jugoszláv népek testvéri barátságal

Josip Broz Tito elvtárs pohárköszöntője

Kedves elvtársok és elvtársak, hölgyeim és uraim!

Mindenekelőtt köszönetet mondok az elnök elvtárs meleg szavaiért. Fe akarom használni ezt az alkalmat arra, hogy megköszönjem Bukarest lakosságának és Románia népének azt a rendkívül meleg és szíves fogadást, amelyben bennünket résziesített amerre csak áthaladtunk. Azok a baráti gesztusok, amelyekkel lépésről lépésre találkoztunk, azt mutatják, hogy a román nép ugyanolyan érzelmeket táplál a jugoszláv népek iránt, mint a jugoszláv népek a román nép iránt.

Azért jöttünk ide, hogy Románia vezetőivel együtt mi is hozzájáruljunk egy téglával az emberiség nagy művének — a béke épületének felépítéséhez.

Látogatásunknak — könnyen érthető okokból — az a célja, hogy kapcsolatainknak nemrégiben elért normalizálása új, erőteljesebb formákat öltönn, ne merüljön ki az álmok közötti kapcsolatok rendezésében, hanem kiterjedjen két olyan ország baráti együttműködésére is, amelyek népei évszázadok óta egymás mellett álltak.

A román vezetőkkel való megbeszéléseinkn elerendő eredményeink nemcsak országainknak fogynak hasznára válni, hanem általában a világ béke megerősítésére.

Szeretném, ha mindenki tisztán látná, hogy egy olyan katasztrófa után, amelyen a második világháborúban keresztülmertünk, népünk, amely ma lázas munkával építi a szocializmust — és azt hiszem, hogy a román nép is — nem táplál semmiféle titkos gondolatot és más dologról, hogy békében dolgozhassék és építse jobb életét, hogy hozzájáruljon a világ béke megerősítéséhez.

Emelem poharam a szomszédos, baráti Románia boldogságára és felvirágozására, a román nép és a jugoszláv népek szoros együttműködésére és barátságára, a világ béke győzelmére.

Üdvözljük az indiai nép képviselőjét

A Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének meghívására — a Szovjetunióban tett látogatása után — hazánkba érkezett dr. Sarvapalli Radhakrishnan, az Indiai Köztársaság alelnöke. Radhakrishnan személyében körünk jeles gondolkodóját, az Indiai Köztársaság egyik vezető politikust köszönti hazánk népe. Ez az első eset, hogy országunk földjére hindu államfő lép.

Az Indiai Köztársaság alelnöke számos ismert és értékes filozófiai munkák szerzője. Az olyan műveivel, mint „Rabindranath Tagore filozófiája”, „Indiai filozófia”, „Az indiai életfilozófia” és más munkáival világszerte elősegítette a hindu filozófia megismertetését és megértését.

Radhakrishnan széleskörű tudományos és didaktikai tevékenysége mellett tevékenyen részt vett és részt vesz hazája társadalmi és politikai életében is. Jó barátja volt az indiai nemzeti függetlenség nagy harcosának, Mahatma Gandhinak és mindenkor élvezte a nemzeti felszabadító mozgalom vezetőinek megbecsülését. 1946-ban az Alkotmányozó Gyűlés tagjává választják és a következő évben ő képviseli Indiát az ázsiai országok delhi értekezletén. Nemzetközi hírnevét és tekintélyét bizonyítja, hogy 1949-ben az UNESCO végrehajtó bizottságának elnökévé választják. Ugyancsak ebben az évben kinevezték India moszkvai nagykövét. Ebben a tisztségében Radhakrishnan sokat tett a szovjet és indiai nép közötti kölcsönös megértés és baráti kapcsolat megszilárdításáért.

1952-ben dr. Radhakrishnan India alelnökévé választották s ebben a minőségben egyszersmind tagja az indiai parlament felső házának is. Fontos államtisztviselőként nagy munkát végez a független India haladásának és megerősödésének érdekében. Radhakrishnan — elkötelezett az Indiai Köztársaság többi vezetője —

következő hiva a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének, a béke és a haladás érdekében szolgáló nemzetközi együttműködésnek. Ezt a nemes politikát szolgálja mostani körúti is, amelynek során több európai és ázsiai országba látogat el.

Hazánk népe megértéssel és rokonszenvvel figyeli az Indiai Köztársaság erőfeszítéseit, hogy eltüntesse a gyarmatosítás nyomozott maradványait, hogy fejlessze a nemzeti ipart és mezőgazdaságot, hogy megújítsa a hindu nép anyagi és kulturális helyzetét. Megértjük India hősi erőfeszítéseit és támogatjuk azokat, mert a mi népünk, amely félgymati helyzetből emelkedett fel a szabad és független nemzeti lét magaslatára, nagyon is jól tudja, hogy milyen megterített küzdelem jelent a gyászos örökségként kapott gazdasági és társadalmi elmaradottság felszámolása.

Mind a román, mind a hindu népet áthatja az őszinte és forró békeálm. A két ország külpolitikája, a békés együttélés és a nemzetközi együttműködés elveinek szigorú tiszteletben tartása — szintén kedvező feltétel az államaink közötti jó kapcsolatok további kiszélesítésére. Nagyra értékeljük és tisztelettel adózunk annak a békés külpolitikának, amit az indiai kormány Nehru miniszterelnök vezetésével folytat s ami igen fontos tényezője Ázsia és az egész világ békéjének.

Kormányunk és népünk arra törekszik, hogy minden lehető eszközzel elősegítse a két ország baráti közneledését.

Az Indiai Köztársaság alelnökeinek látogatása e baráti közneledés fontos eszköze. Radhakrishnan érezni fogja hazánkban, hogy dolgozó népünk megbecsülésével és barátsággal viseljük a gazdag, ősi kultúrával rendelkező, nagy indiai állam kormányát és népeit iránt.

Újabb ifjúsági munkatelep

Constanta és a környező tavak számos ifja szombaton ünnepélyes keretben között átvette a navodari szuperfoszfát- és kén-szulfid-építőtelepet, amely ezennel a „Navodari országos ifjúsági munkatelep” nevet fogja viselni. Annak a 40 „ifjúsági munkatelepnek egyike ez, amely az IMSz különbözőbónál kongresszusának tiszteletére nyílt meg.

Az ünnepségen részt vett a letor Cirje elvtárs, az építésügyi miniszter első helyettese, Cornel Vlad, az IMSz KB búrójának tagja és mások.

Az IMSz KB nevében Cornel Vlad elvtárs megnyitotta a navodari országos ifjúsági munkatelepet, majd üdvözlölte az ifju építőket.

(Agerpres.)

A MAZOWSZE LENGYEL ÉNEK- ÉS TÁNC EGYÜTTES ARADON

Vasárnap kedves vendégek jártak Aradon, a Mazowsze (Lengyel Népköztársaság) ének- és táncgyűttes vendégzerepelt hatalmas sikerrel a Kulturpalotában. Baloldali képünk egy jelenetét ábrázol.

Javítsuk meg a politikai nevelőmunkát a felsőiskolákon

A Scintea június 22-i száma közölte az RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozatát (rövidített szöveg) az egyetemi és felsőiskolai hallgatók körében végzett politikai-nevelő munkáról.

A népi demokratikus rendszer évelben eddig nem ismert fejlődésen ment keresztül a felsőoktatás. Új, felsőfokú tanintézetek létesültek, az egyetemi hallgatók száma ma háromszor több, mint 1938–39-ben. A felsőiskolások túlnyomó többsége munkások, dolgozó parasztok, tisztviselők gyermeke — ami a multban elképzelhetetlen volt. Figyelemre méltó az is, hogy a hallgatóknak csaknem a fele ösztöndíjas.

Az új értelmiségiek kialakításának folyamatában a szakismeretek elsajátítását mellett nagy figyelmet kell fordítani az ideológiai és politikai nevelőmunkára is.

Az egyetemi hallgatók politikai, ideológiai nevelésében jelentősen résztvettek a pártszervezetek irányításával az IMSz szervezetek is. Legfőbb feladatuknak tartották és tartják, hogy mozgósítsák a diákokat a tanulásra, megszervezzék az anyag elsajátításában a hallgatók kölcsönös segítségét, a vizsgákra való kollektív felkészülést. Az IMSz-szervezetek irányításával a hallgatók szép eredményeket értek el a kulturális életben és a sport terén is.

Mindezek ellenére az RMP KV Politikai Irodája úgy véli, hogy az egyetemi hallgatók soraiban kifejtett politikai nevelőmunka nem áll azoknak a feladatoknak a magaslatán, amelyeket a II. pártkongresszus kijelölt a népgazdaság és a kultúra fejlesztéséhez szükséges kérdések kiépítésére vonatkozólag.

Az egyetemi hallgatók politikai nevelésében mutatkozó hibák kifejezésre jutnak mindenekelőtt abban, hogy még mindig elég nagy az ismétlésre és javító-vizsgákra utasított hallgatók száma. Az arány az utóbbi vizsgaszessziókon körülbelül 30 százaléknál volt. Ezenkívül sokan vannak (IMSz-tagok is), akik csak közvetlenül a vizsgák előtt látnak a tanulásra. Az osztályellenesség hatására egyes befolyásolható egyetemi hallgatók helytelen magatartásról tesznek tanúságot. Lebecsülik a tudomány és a technika, vagy a kultúra terén a hazánkban, vagy a szocialista tábor más országában elért eredményeket. Találkozhatunk még misztikus, tudománytalan elveket valló egyetemistákkal. Előfordulnak még nacionalista megnyilvánulások. Egyes hallgatók nevelésüket viselkedésüket kollégáikkal, tiszteletlen tanáraikkal szemben, nem vigyáznak a közvagyonra.

Az ehhez hasonló megnyilvánulások természetesen ott fordulhatnak elő, ahol az alapszervezetek nem tartják fontos feladatuknak az egyetemisták körében végzett politikai nevelőmunkát. Az ilyen alapszervezetek káros hatást gyakorolnak az IMSz-szervezetekre is, amelyek aztán formálisan végzik feladatukat. A szakszervezet főleg a tanügyi kérdések társadalmi-szakmai kérdéseivel foglalkozott és elhanyagolta a hallgatók soraiban végzett munkát.

Annak érdekében, hogy a II. pártkongresszuson megjelölt feladatoknak megfelelően a felsőiskolákból alapos szakmai ismeretekkel rendelkező, a szocializmus felépítéséért lelkesedő szakemberek kerüljenek ki, a felsőfokú oktatás átszervezésén kívül szükséges, hogy megjavuljon az egyetemi hallgatók körében kifejtett politikai nevelőmunka is. Ezen a téren a legfőbb feladat a pártalapszervezetekre és az IMSz alapszervezetekre hárul. Az RMP KV Politikai Irodája a politikai nevelőmunka és a szervezési feltételek megjavítása érdekében elhatározza a többi között, hogy a fakultásokon, vagy intézetekben diaktársulások létesüljenek, amelyeknek tagja lehet minden egyetemi hallgató. A diaktársulások a pártalapszervezetek irányításával végzik feladataikat, közvetlen irányításukat pedig az IMSz-szervezetek gyakorolják. A különböző tömegszervezetek (szakszervezet, AVSAP, Vöröskereszt, ARLUS) munkáját a diaktársulások helyettesítik.

A tartományi és városi pártbizottságok szabályos időközönként gyűléseket tartanak a felsőfokú intézetek pártaktivájával, amelyeken megvitatják az illető intézetben folyó pártmunkát. A pártszervezeteknek kezdeményezniük kell, hogy tudományos ülésszakokon rendszeresen megvitatassák a tudományos, a technikai és kulturális életben elért új eredményeket.

A határozat részletesen foglalkozik azzal, hogy milyen feladatok hárulnak az IMSz-szervezetekre az egyetemi hallgatók materialista világnézetének kialakításában.

A második pártkongresszus előírásai valóra váltásának érdekében azok a párt- és IMSz-szervezetek, valamint állami szervek, amelyek kapcsolatban állnak a felsőfokú intézetekkel, javítsák meg az egyetemi hallgatók politikai nevelését, valamint szakmai oktatását érdekében kifejtett tevékenységüket, hogy ezáltal biztosítsák a népgazdaság s a kultúra fejlődése számára szükséges kádereket.

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségéhez

A Román Népköztársaság írói, üzszegyűlve első kongresszusukra, szívük mélyéből köszönetet mondanak a Román Munkáspártnak és Központi Vezetőségének mindazért, amit a román irodalom szakadatlan felvirágoztatása érdekében tett és tesz.

A kongresszus örömmel állapította meg, hogy az az ut, amelyen új irodalmunk fejlődött, alkotó munkánk nagy sikerét biztosította. Világosan áll előttünk, hogy azok az irodalmi művek, amelyek egész népünk büszkeségévé váltak, nem születtek volna meg, ha a párt nem irányította volna állandóan nagy figyelemmel az irodalmat s nem fordított volna atyai gondot irodalmunkra és minden egyes íróra külön-külön. A párt éppen olyan nagy gondot fordított az irodalmi alkotó munkára, mint az országunkban végbemenő történelmi átalakulások minden más nagy kérdésére.

A párt segítette minket, hogy mélyebben behatolhassunk népünk életének lényegébe s hogy a nép szövegében álló, magas művészi színvonalú irodalmat hozzunk létre. A nép új élete szárnyakat adott ihletünknek és alkotó fantáziánknak s megszabadította béklyóitól mindazokat az írókat, akik tiszta szívvel akarják szolgálni az igazságot. Csúpn így jöhetett létre irodalmi frontunk szoros eszmei egysége, csúpn így forrhatott egyetlen akarattá minden tehetség, minden nemzedék, a román nép és az összes együttélő nemzetiségek írói.

Mi írók mély hálánkat és köszönetünket fejezzük ki a pártnak és szívvel-lellekkel magunkévá tesszük azokat a nemes feladatokat, amelyeket a Román Munkáspárt Központi Vezetősége a kongresszushoz intézett üzenetében elénk állított.

A párt bölcs tanácsait követve, kitartó erőfeszítéssel, alkotó vitákkal, az irodalmi műfajok, a stílusok és az irodalmi áramlatok sokféleségének a szocialista realizmus talaján való továbbfejlesztésével előbbre visszük irodalmunk ügyét, kiküszöböljük munkánkban a fogyatékosokat és hibákat, hogy olyan új művekkel gazdagíthassuk irodalmunk kincsetárát, amelyek népünk egyszerű munkáját ábrázolják s a szocializmus építésére lelkesítik a dolgozókat.

Eljen a Román Munkáspárt, az írók barátja, a nép boldogságáért vívott harc vezetője!

Eljen a nép ügyét szolgáló irodalom, éljen a jövőjében bizó embernek, új hazánk, új emberének irodalma.

A ROMÁN NEPKÖZTÁRSASÁG ÍROINAK KONGRESSZUSA

rázol a Marowsze táncgyűttesének érkezéséről. A jobboldali képen az előadáson bemutatott népi táncszám egyik jelenete látható.

A népi demokratikus országok orvostudományi életéről

Kínai Népköztársaság

A kormányzat és a szakszervezet vezetésével Cziangsi vidékén szakértők által állítottak ki, amelynek feladata kikutatni a szilikózis megelőzésének módját. A szakértők által állítottak ki a vidék déli részén a bányaipar végző kutatómunkáját.

A szakmai megbetegedések leküzdésével foglalkozó terv erre az évre különös figyelmet fordít a szilikózis megelőzésére és gyógykezelésre. E megbetegedés nagy vonalakban hét éven belül meg kell, hogy szűnjön. Ez a terv továbbá előírja másik tíz szakmai megbetegedés 12 éven belüli teljes megszüntetését.

A Kínai Népköztársaság orvostudományi kutatói akadémiája Pekingben gyógynövény-terület létesített. Kína különböző tartományiból 300-nál több gyógynövényt gyűjtöttek, valamint e körbe ültették át. Nagyrészt olyan növényeket gondoznak itt, amelyek különböző fertőző betegségek gyógykezelésére alkalmasak.

Lengyel Népköztársaság

A múlt év januárjában a Wrocław-i orvostudományi akadémián belül szívsebészeti központot létesítettek. Azóta Bross Viktor orvosprofesszor, a kiváló sebész 30 szívműtétet hajtott végre.

A Wrocław-i szívsebészeti központot nemrégiben új sebészeti felszereléssel látták el, ezek segítségével ma már olyan műtéteket is végezhetnek, amelyek azelőtt kivételnek voltak. A műszereket Bross professzor számára a svéd Craford sebészprofesszor küldte, akivel a lengyel sebész szoros együttműködésben áll.

A krakkói orvostudományi akadémia egyik kutatócsoportja — Sieppel Ludwik professzor vezetésével — sikeresen használta a romlott fogak fájdalommentes gyógykezelésénél az ultrahangokat. A krakkói bányászati akadémia fizika-katedrájaival együttesen egy olyan különleges készüléket szerkesztettek, amely erre a célra felhasználja az ultra-hangokat.

A laboratóriumi kísérletek után a készüléket klinikai használatra adják át.

ÖZÖZÁRAS

Június 27-én, szerdán változó felhőzet, éjszaka inkább derült idő várható, délután zivatarok. Hőmérséklet: 20–24 fok között, éjszaka 12–16 fok között lesz. Gyenge, időközönként erősödő szél.

A következő 2 napon változókéony idő várható, a délutáni órákban zivatarokkal. A hőmérséklet alig változik.

A tudomány az emberiség szolgálatában

Két évvel ezelőtt, 1954 június 27-én helyezték üzembe a Szovjetunióban a világ első atomenergiával működő villanytelepét. Ezt az eseményt joggal nevezhetjük korszakalkotónak a XX. század gazdasági élete, az egész emberiség további élete szempontjából.

Elsőször történt, hogy a legutóbbi évtizedek szinte beláthatatlan jelentőségű fizikai felfedezését, az atommagokban rejlő hatalmas energia egy részének „felszabadítását” nem a rombolás, a pusztítás, hanem a békés alkotómunka, az emberi haladás szolgálatába állították.

Az atomenergia békés felhasználása a múltban nem is sejtett távlatokat nyitott az ipar, a mezőgazdaság, az orvostudomány, általában a tudomány előtt.

A föld rohamosan csökkenő „hagyományos” energiatartalékainak (szén, kőolaj) pótlása olyan „fűtőanyagokkal”, mely önmaga újratermelésre képes és amellyel a régieknél milliószor koncentráltabb energiatartalommal, teljesen új alapokra helyezi a jövő ipari fejlődése szempontjából alapvető fontosságú energetikát.

Az atomerőművek, a különböző részecske-gyorsítók „hulladékaival”: a mesterséges rádióaktív izotópok, a „jelzett atomok” már eddig is valósággal forradalmasították a biológiát, az állat- és növényvilágot, a biológiai átalítást, hogy lehetővé tegyék az élő szervezetben lejátszódó, — eddig alig ismert — folyamatok pontos nyomonkövetését. Ennek ma még szinte beláthatatlan jelentősége van a legkülönbözőbb betegségek gyógyítása, a mezőgazdaság, az állattenyésztés szempontjából.

A világ első atomerőműveit üzembehelyezésre bocsátásuk után a Szovjetunió cselekvő bekezdésének, annak a nem lankadó figyelemnek, melyet az épülő kommunizmus nagy országa az emberi jólét és haladás ügyének szentel.

Mialatt az atomhőforrás amerikai szociális minden erejűkkel és az amerikai nép pénzét az atom-energia háborús célokra való felhasználására fordították, azaz a Szovjetunió nemcsak az atom- és hidrogénfegyverek gyártása terén érte utól az Egyesült Államokat, hanem az atom-energiát a békés szolgálatra.

Külföldi íróvendégek látogatásai

Az írókongresszus külföldi vendégei vasárnap és hétfőn látogatásokat tettek a fővárosi kulturális intézményeknél.

Vasárnap délután a külföldi íróvendégek megtekintették a mogo-soal Brincovenesc-palotát, valamint

szes kapitalista államokat megelőzve, elsőként helyezett üzembe olyan kifogástalanul működő atomvillanytelepet, mely 5000 kilowattos teljesítményével fedezi a környező vidék energiaszükségletét.

Az első szovjet atomerőműtelep üzembehelyezése — melyet a hatodik ötéves terv folyamán újabb, az elsőként lényegesen hatalmasabb telepek követnek majd, — világosan megmutatta az egész világ közvéleményének, hogy az atomenergia felhasználásának nemcsak az az utja lehetséges, melyet Hiroshima, Nagasaki, Bikini, Eniwetok felismerhetetlen, gyilkos sugarakat terjesztő romjai szegélyeznek.

Lehetséges egy másik ut is, melynek határjelzői hatalmas gyárak, utípusú szállítóeszközök, nagyarányú fejlődésnek indult mezőgazdaság, a múltban szinte beláthatatlan távlatokat elért orvostudomány.

A Szovjetunió következetesen halad ezen a másik úton és ma már egyre nő azok száma, akik ugyanezt az utat választották. A népi demokratikus országok mellett mind több állam foglalt állást az atomenergia háborús célokra való felhasználása ellen, a békés építés javára való gyümöcsötése mellett. A kapitalista országokon belül is egyre többen ismerik fel e „másik ut” követésének előnyeit.

A Szovjetunió bölcs kezdeményezése nyomán az utóbbi években jelentős fejlődésnek indult a különböző országok tudósai közötti gyümölcsöző együttműködés. A tavalyi geníi atomerőműtelep, a moszkvai Egyesített Atomkutató Intézet megalakítása, a nemrég lezajlott moszkvai nemzetközi — a nagy energiájú részecskék fizikájával foglalkozó értekezlet, Karszavov szovjet atomerőmű nagy fel-tűnést keltett beszámolója az angliai Harwell-i atomkutató intézetben tett látogatása alkalmából, a jelenleg folyó újabb geníi atomerőműtelep, mind azt bizonyítják, hogy a nemzetközi feszültség enyhülése már kezdő érezteti előnyös hatását a tudományos életben is és ezáltal egyre nagyobb lehetőségek nyílnak meg az előtt, hogy a tudomány betölthesse igazi hivatását: vagyis az emberiség javát szolgálja.

Szabó Mária

Közlemények

Az aradi December 30. textilgyár alkalmazás képtelenség és nem képtelített munkásokat a fondó, szövődés és kikészítő üzemek részére, valamint kömüveseket és nemképtelített munkásokat a szállítási osztály és a gyári őrség részére. Jelentkezni lehet naponta 9–11 óra között a gyár személyzetnyilvántartási irodájában.

A városi néptanács kereskedelmi

a kastély parkjában a művészek pihenő- és alkotóházát. Hétfőn délelőtt a Scinteia Háza nyomdai kombinátot keresték fel, a délután folyamán pedig a Falu-muzeumot.

(Agerpres)

A modern fizika fontos kérdései

Az utóbbi évtizedet az atomenergetika rohamos fejlődése jellemzi. Mégis a fizikusok mindmáig nem ismerik teljes mértékben az atomokat alkotó „elemi” részecskék természetét. Még távol vagyunk attól, hogy kellőképpen tisztában legyünk: milyen kölcsönös erők hatnak az atommagot alkotó neutronok és protonok között és hogy ezek az erők hogyan kapcsolódnak a pi-mezonokhoz, amelyek tömege körülbelül 300-szor nagyobb az atommag gravitációs elektronok tömegénél. Többféle mezon ismeretes. Ezek egymástól tömegükre, elektromos töltésükre és számuk más tulajdonságukra nézve különböznek. Az egyes mezonfajtákat a görög abécé betűivel jelölik: mü, pi, stb.).

Nincs világos képünk az atommagon belül és a nehéz mezonokban ható erők közötti kapcsolatokról sem. E mezonok tömege majdnem ezerszerese az elektron tömegének. Ugyancsak igen keveset tudunk még az ugynevezett hyperonokról, melyek tömege valamivel nagyobb a proton, vagy a neutron tömegénél. Mindezek a részecskék, melyeket az ember csak nemrégiben ismer, nem állandóak. A másodperc néhány milliárdad része alatt felbomlanak, átalakulnak más részecskékké.

Az elemi részecskék fizikája a tudomány új területe, amelybe a kutatók csak nemrég hatoltak be. Ma még nehéz lenne előrelátni, milyen gyakorlati eredményekkel jár majd az elemi részecskék világának tanulmányozása.

Erthető tehát az az érdeklődés, amellyel az egész világ fizikusaival és kérdései felől fordulnak. Ez év májusában ezzel a kérdéssel foglalkozott a

Irták: D. Blohincev professzor V. Veksler, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja B. Pontecorvo professzor

Szovjetunió Tudományos Akadémiája által Moszkvába egybehívott értekezlet is. Ezen az értekezleten több, mint ezer fizikus és mérnök vett részt, akik a Szovjetunió különböző tudományos kutatóintézeteiben és felsőoktatási intézményeiben dolgoznak, valamint 60 külföldi tudós is. A technika-tudományos tapasztalatok kicserélése, amit a különböző nézetek kifejtése követett és lehetővé tette a nagy energiájú részecskék fizikájában jelenleg fennálló helyzet tisztázását.

Még nem is régen, ezen a téren a legfontosabb eredményeket úgy érték el a fizikusok, hogy magas hegyeken, repülőgépeken, vagy rakéták segítségével tanulmányozták a kozmikus sugarakat. Ezt a „természetes laboratóriumot” használták fel a különböző nagyenergiájú részecskék tanulmányozására. De a töltött részecskék gyorsítóinak modern technikája lehetővé tette, hogy a laboratóriumokban idézzünk elő olyan folyamatokat, amelyekhez hasonlóak a kozmikus sugarakban játszódóknak le.

Kétségtelen, hogy az e téren a legutóbbi időben elért nagy eredményekhez nemcsak a kozmikus sugarak tanulmányozása járult hozzá jelentős mértékben, hanem a gyorsítók segítségével végzett kísérletek is, amelyek a tudósok számára kedvezőbb körülmények között teszik lehetővé nagy

intenzitású elemi részecske-sugarak keltését és tanulmányozását.

A modern részecske-gyorsítók hatalmas készülékek, amelyek sokszor több ezer tonna súlyúak és hatalmas elektromos energiát igényelnek használatuk fel.

A Szovjetunióban jelentős sikereket ért el a hatalmas gyorsító berendezések létrehozásában, ami a fejlett szovjet atomtechnika magas színvonalát bizonyítja.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának magfizikai intézetében néhány év óta működik a világ legnagyobb szinkrociklotronja, melyben 680 millió elektron-volt energiájú protonnyalábot keltettek. A külföldi szakértők különösen értékelték az ebben a gyorsítóban használt, változó frekvenciájú elektromos mezővel való gyorsítási eljárást. A közeljövőben a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elektro-fizikai laboratóriumában működésbe hoznak egy hatalmas szinkrociklotron, amely tízmilliárd elektron-volt energiájú protonokat állít elő. Mint ismeretes, ezt a két gyorsítót a szovjet állam az Egyesített Atomkutató Intézetnek adta át. Ezek hatalmas kísérleti alapot nyújtanak majd az intézet tagállamainak tudósai számára, hogy itt a nagy energiájú részecskék fizikájával kapcsolatos kísérleteket végezzenek.

Számos ország fizikusai élénk érdeklődést mutatnak az ugynevezett merev fokalizálás gyorsító-berendezések iránt. Ezek között szerepel a V. V. Vladimirov, E. G. Kornar és A. L. Minc szovjet tudósok vezetése alatt kidolgozott 50–60 milliárd elektron-voltos óriási proton-gyorsító terve is, amelyet a következő évek

Rádióműsor

Szerda, június 27.

BUKAREST I. 7: Rádióújság. 7.14: Dalok bolgár szerzőktől. 7.35: Róman népi dalok és táncok. 8: Szimfonikus keringők. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Szovjet könnyűzene. 10: A főváros hangversenyleteléből. 10.30: Rádiószínház. 12.45: Könyvzene. 13: Hírek. 13.05: Dalok ifjak munkájáról és harcáról. 13.30: Déli hangverseny. 14: Nicu Stefanescu hegedű és Felician Farcasu énekel. 14.48: Esztrád-hangverseny. 15.30: Hírek. 16: Kálmán Imre operettjeiből. 16.45: Előadás. 17: Muntianu román népzene. 17.45: A népek dalaiból. 18: Moszkva beszéll! 18.30: Könyvzene. 18.55: Hírek. 19: Hangverseny. 19.30: Rádióújság. 20.00: Róman népi muzsika. 21.00: Dalok. 21.45: Táncczene. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: A prágai Filharmonia zenekarának műsorából.

BUKAREST II. 14.25: Népi táncok. 14.35: Műsor a Scinteia? 14.45: Róman szerzők hazafias dalaiból. 15: Hírek. 15.05: Róman népi muzsika. 15.35: Könyvzene. 16: Rádióújság. 16.10: Hírek-hangverseny. 16.45: Könyvzene. 17: Barátunk, a könyv. 17.30: Chile-i népi zene. 19: Kivánság-hangverseny. 20: Falvak újsága. 20.15: Operaelőadás. 23.10: Éji hangverseny. 23: Dalok.

BUDAPEST (KOSSUTH). 8.10: Operaelőadás. 9: Rádiógyűjtem. 10: Hírek. 10.10: Óvodások műsora. 10.40: Pillantás a nagyvilágba. 10.50: Dalok. 11.10: A Bolgár Állami Népi Együttműködés. 12: Hírek. 12.10: Táncczene. 13: Falusi híradó. 13.15: Szimfonikus zene. 14.15: Kamarazene. 15: Hírek. 15.10: Vándorlás a zene világában. IV. 15.55: Zenekari hangverseny. 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 17: Hírek. 17.10: Szív küldi... 17.40: Tanítás után... 18: Johanna a máglyán (dráma, részlet). 18.55: Kommentár. 19: Szülők, nevelők, gyerekek! 19.20: Jó munkáért — szép muzsikát! 19.52: Jövestét, gyerekek! 20: Esti híradó. 20.20: Szívesen hallgattok... 22: Hírek. 22.15: Tíz perc külpolitika. 22.25: A magyar rádió szimfonikus zenekara. 23.40: Ivan Vlasov énekel.

BUDAPEST (PETOFI). 14: Operaelőadás. 14.15: Utolsó híradó. 14.35: Duna-éjszakai-muzsika. 15.40: Mire képes a nagyteljesítményű áram! 15.55: Népdalok. 16: Országzserte — megyeszer. 16.10: Ajándék-hangverseny. 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. 17.40: Szív küldi... 18.10: Tengerész-történetek. 18.30: A rádió nyári szabadeseménye. 19: Kamarazene. 19.35: Irodalmi jegyzetek. 20: Részletek Huszka Bobherceg című operettjéből. 20.20: Sporthíradó. 20.40: Olasz dalok. 21: Muzsikai krónika. 21.10: Táncczene. 21.50: Ríport-műsor. 22: Dalok, csárdások. 22.30: Esti muzsika.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A csehszlovák—olasz—róman női atletikai verseny

Nápolyban bonyolították le a három nemzet legjobb női atletáinak versenyt, amely a csehszlovák női atleták győzelmét hozta. A román versenyzők közül Balázs Jolán győzött a magasugrásban, Roth Anna pedig új országos csúcscsal a súlydöntésben. A végső eredmények: Csehszlovákia—Olaszország 51:41, Csehszlovákia—Románia 53:39, Olaszország—Románia 50:43.

A román versenyzők eredményei: 100 m.: 4. Ruse 12,6 mp., 6. Luța

12,8 mp. Súlydöntés: 1. Roth Anna 1444 cm. országos csúcseredmény. 4. Scherer 1350 cm. Távulugrás: 2. Knobloch 576 cm., 6. Maris 530 cm. 80 m. gát: 4. Serban 11,8 mp., 5. Jung 12 mp. Diszkoszvetés: 2. Manoliu 4670 cm. országos rekord. 5. Lukács Pirokka 4103 cm. 200 m.: 4. Sicoe 25,5 mp., 6. Luța 25,9 mp. Magasugrás: 1. Balázs Jolán 170 cm., 6. Mayer 150 cm. Gerelyvetés: 4. Miklós 4205 cm., 5. Zimbreanu 4176 cm. 4x100 m. Staféta: 2. RNK 48,3 mp.

Néhány sorban

A bukaresti Dinamo ökölvívói Jugoszláviában, Zágrábban vendégszereltek és 13:7 arányban győztek a Metalac Zágráb ökölvívó csapatát ellen.

Június 28—29-én Helsinkiben a finn sportnépszerűség keretében nemzetközi tornaversenyt rendeznek, amelyen Margárit Elena és Wittenberger Agnes román sportmesternők is részt vesznek.

Az RNK rugby-kupamérkőzését keretében a Locomotiva Vörös Grivica 3:0 (0:0) arányban győzött a bukaresti Dinamo felett.

A román céllövők Koppenhágában kitűnően szerepeltek: 4:0 arányban legyőzték a dán céllövőket. Az egyéni versenyben Herscovici 1169 kört, Sirbu 1166 és Antonescu 1165 kört ért el.

A kínai kosárlabda válogatott csapatok a bukaresti és szilvárvárosi szereplés után június 28-án Marosvásárhelyen, június 29-én Kolozsváron, június 30-án Nagyváradon, július 1-én pedig Szatmáron vendégszerepelnek.

A norvég labdarugó válogatott Koppenhágában 3:2 (2:0) arányban legyőzte Dánia válogatott csapatát. A B-csapatok Oslóban mérkőztek, itt 3:3 volt az eredmény.

A csehszlovákiai Brnóban a csehszlovák—róman uszó és vízilabda versenyen a csehszlovákok 239:172 arányban győztek. Orosz Katalin a 100 méteres női hátúszásban végzett az első helyen 1:20,9 mp., a férfi to-

A Pronosport 26. számú július 1-i szelvénye

A Pronosport július 1-i, 26. számú szelvényén nemzetközi mérkőzések, A- és B-csoportbeli labdarugó mérkőzések szerepelnek. A szelvény mérkőzése a következők:

I. Dánia—Szovjetunió
II. Vorwärts Berlin—Hadsereg Központi Háza
III. Fl. Rosie UTA—Stiinta Teme-svár
IV. Progresul Nagyvárad—Dinamo Szilvárváros
V. Locomotiva Bukarest—Dinamo Bacáu
VI. Metalul Resica—Minerul Lupény
VII. Locomotiva Kolozsvár—Avin-tul Szászregén

VIII. Progresul Nagyszeben—Metalul Aranygyéres
IX. Fl. Rosie Burdujeni—Metalul Cimpina
X. Locomotiva Iasi—Progresul CPSC (törölve)
XI. Fl. Rosie Bacáu—Locomotiva Constanta
XII. Dinamo Birlad—Metalul I Mai Ploesti
A. Metalul Vajdahunyad—Locomotiva Arad
Miatán a X. Locomotiva Iasi—Progresul CPSC mérkőzés törölték, a verseny résztvevőinek az A. Metalul Vajdahunyad—Locomotiva Arad mérkőzésre is kell tippelniük.

folymán készítenek el a Szovjetunióban.

Eredeti az Argonne-i (Egyesült Államok) laboratórium tervezett 15 milliárd elektron-voltos részecske-gyorsítója is. Emeltesreméltó M. Olfant ausztráliai tudós terve is, aki egy kísérletet, vas nélküli szinkrotron javasol, amely tíz milliárd elektron-volt energiájú protonok gerjesztésére képes.

Nagy érdeklődésre tarthat számot G. I. Budker szovjet tudós, erős mágneses mező elvén alapuló részecske-gyorsítója.

A gyorsító berendezések állandóan fejlődő technikája hatalmas segítséget jelent az elemi részecskék természetének tanulmányozásában.

A mai elméleti feltételezések szerint a protonok és neutronok között ható erők a részecskéket körülvevő pi-mezon „felhőitől” függnek. Természetes tehát, hogy a részecskék egymáshoz közt, valamint a mezonokkal való ütközésének tanulmányozása igen jelentős e kérdés tisztázása szempontjából.

Eppen ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának magfizikai intézetében is. Joggal tarthatnak számot nagy érdeklődésre a töltés nélküli, valamint a töltött mezonok és a nukleonok energetikai eloszlásának mérésére vonatkozó vizsgálatok. Ugyancsak itt vizsgálják a különböző részecskék ütközésekor fellépő szóródási jelenségeket is.

Igen nagy jelentőségű az ugynevezett fotonukleáris reakciók tanulmányozása is, vagyis az olyan reakciók, amelyeket nagyenergiájú elektromágneses sugarak (gamma sugarak) hoznak létre az atommagokban és a nukleonokon (proton és neutron közös neve).

Értékes eredményt ért el ezen a téren a P. N. Lebegejev fizikai intézet fiatal kutatói: egy 265 millió elektron voltos szinkrotron segítségével

vel sikerült megállapítani, hogy az elektromágneses sugárzás hatására a mezonok csupán az atommagok felszínén keletkezhetnek.

V. Panovszki amerikai professzor egy sor értékes kísérletet végzett a fotonukleáris jelenségek területén, amelyek a mü-mezon-pár elektromágneses uton való keltésére vonatkoznak. Ugyancsak jelentős eredményeket ért el Van Gan-csian és Csizsu Hun-juan professzorok a nehéz mezonok és hyperionok kozmikus sugarakban való képződésére vonatkozóan.

Ehhez hasonló kísérleteket végez az amerikai J. Steinberger fizikus kozmotronjával, a hyperionok és nehéz-mezonok keletkezését tanulmányozva, hidrogénnek nagyenergiájú mezonokkal való bombázása révén.

A. I. Alilhanjan, kiváló szovjet tudós érdekes kísérletet tett a kozmikus sugárzásban észlelhető részecskék tömegeloszlásáról, különösen az elektron tömegénél 600-szor nagyobb tömegű részecskéknél.

B. Segre professzor, kiváló amerikai tudós az elmúlt év végén új részecskéket fedezett fel, az antiproton — melynek létezését az elméleti fizikusok már régen előreláttak. Ez a részecske, mely a protonnal egyenlő tömegű, de ellenkező (negatív) töltésű, sokkal élénkebben hat az atommagokra, mint a proton.

Érdekes megemlíteni, hogy az antiproton az első részecske, amelyet részecske-gyorsító segítségével fedeztek fel. Ez az új felfedezés igen nagy jelentőségű a magfizika további fejlődése számára.

Jelenleg gyorsan és eredményesen fejlődik a fizikai kísérletek technikája, a fizikában állandóan új gondolatok bukannak fel, amelyek a részecskék gyorsításával függnek össze. A szovjet tudósok jelentős sikereket értek el ezen a téren, de van mit tanulnunk a külföldi fizikusoktól is.

Igen fontos, hogy a kísérleti fizikusok által összegyűjtött gyakorlati megfigyelések és az elméleti fizikusok gondolatai kölcsönösen gazdagítsák egymást és hozzájáruljanak új utak kereséséhez a tudományban. A moszkvai nagyenergiájú részecskékkel foglalkozó értekezleten tartott beszámoló és az elhangzott élénk viták azt bizonyítják, hogy a mezonok természetét nem ismerjük még kellőképpen és különösen kevésbé ismerjük a közöttük lévő kölcsönhatásokat, valamint az egymásba való átalakulásokat szabályozó törvényeket. Azt, hogy a jelenlegi elmélet milyen határok között lehet alkalmazni a fizika a jelenségeinél, különbözőképpen értelmezik. Egyesek még a jelenlegi elmélet „durva” eszközeivel akarnak dolgozni, mások azt állítják, hogy teljesen új elméletre van szükség.

A modern fizika égető kérdéseinek megoldásánál jelentős szerepe van a különböző országok tudósai közötti eredményes együttműködésnek. A tudósok személyes kapcsolata a nemzetközi értekezleten, a feltételezések és új gondolatok kicserélése, ugyanolyan fontosak a tudomány fejlődése szempontjából, mint a gyűlések hivatalos tárgyalásai. Reméljük, hogy a moszkvai értekezlet a nagy energiájú részecskék fizikájáról nemcsak a szovjet fizikusok számára volt igen gyümölcsöző, hanem külföldi vendégeink részére is.

Feltételezhetjük, hogy a napokban Genfben megnyílt, a gyorsítók technikájával és a mezonok fizikájával foglalkozó nemzetközi értekezlet még jobban megerősíti az egész világ fizikusai közötti termékeny kapcsolatokat és jelentős szerepet fog játszani a béke és a haladás szolgálatába állított tudomány fejlődésében.

(Práda)

A „Vörös Lobogó” szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2-4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 33-02, 33-05, 30-87, 35-69
Tárgy postalai pláttitk. in numerar. conf. aprobării Nr. 53-1945.